

تظاهرات میلیونی نه به جنگ، در جهان!

بهرام رحمانی

bamdadpress@swipnet.se

روز ۱۵ فوریه ۲۰۰۳، یک روز فراموش نشدنی در تاریخ معاصر است. در این روز، میلیون‌ها نفر از مردم آزادی‌خواه، ضدجنگ، ضدسرمایه‌داری، مدافعین صلح و دوستی، هنرمندان و نویسندگان متعهد و حتا برخی از خانواده‌های قربانیان عملیات تروریستی ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ در آمریکا، اروپا، اسکانندیناوی، آفریقا و آسیا، در بیش از ۶۰ کشور و ۶۰۰ شهر جهان، در صفوف میلیونی و پر شکوهی دست به تظاهرات زدند. این جنبش عظیم توده‌ای بر علیه جنگ احتمالی آمریکا و متحدانش علیه مردم عراق، بار دیگر در تاریخ انسان، با اتحاد و همبستگی خبر از این باور یقین می‌دهد که هنوز انسان مرعوب سیستم سرمایه‌داری و سیاست‌های غیرانسانی نشده است. هنوز این امید می‌رود که جهان به نفع بشریت تغییر کند و جبهه محرومان و ستم‌دیدگان و استثمارشدگان هر روز خروشان‌تر از روز قبل در میدان مبارزه طبقاتی و در مقابل میلیتاریسم و وحشی‌گری امپریالیستی قد علم کند و با قامت استوار و سربلند دست به تعرض و پیشروی بزند. این شور و شوق را در تظاهرات عظیم و تاریخی روز ۱۵ فوریه، در چهره تظاهرکنندگان به سادگی نمایان بود.

قبل از این تظاهرات، روز جمعه ۱۴ فوریه، روزی حساس و سرنوشت‌ساز که بلیکس رییس بازرسان تسلیحاتی سازمان ملل متحد در عراق و محمد البرادعی دبیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، در مورد پیشرفت بازرسی‌هایشان در این کشور، به شورای امنیت گزارش می‌دادند. مردم جهان، این لحظات حساس را که از طریق خبرگزاری‌های بین‌المللی گزارش می‌شد، با نگرانی دنبال می‌کردند. در این نشست شورای امنیت سازمان ملل، برای اولین بار بود که بعد از جنگ جهانی دوم، شکاف بزرگی در میان اعضای دائمی این شورا بروز می‌کرد. فرانسه و آلمان در مقابل آمریکا و بریتانیا، ایستاده بودند. جهان نگران این بود که آمریکا و انگلستان قلدرومنشانه و به هر بهایی می‌خواهد رای شورای امنیت را برای لشکرکشی و خونریزی بگیرند. روز ۱۵ فوریه، تظاهرات میلیون‌ها انسان، با شعارهای ضدجنگ و ضدامپریالیستی در خیابان‌ها و میدانی پایتخت‌ها و شهرهای بزرگ جهان برگزار شد که خواب را از چشمان تیم میلیتاریستی بوش ربود و کاخ سفید را در تاریکی و ماتم فرو برد. از این رو، ۱۵ فوریه اگر یک روز به یاد ماندنی و تاریخی در همبستگی بین‌المللی انسان‌های آزادی‌خواه و مخالف جنگ و تحت ستم است، اما برعکس برای دولت‌های سرمایه‌داری جهان، چه موافق و چه

مخالف حمله نظامی به عراق، روز هولناکی به شمار می‌آید، به دلیل این که این نیرویی که به میدان آمده است، بخش عظیمش کارگران و مردم محروم و مزدبگیران و آزادی خواهانی هستند که در مقابل بی حقوقی و جنگ سرمایه داری جهانی به خیابان‌ها آمدند که قدرت همبستگی خود را به نمایش بگذارند. این همبستگی در مجموع به نفع سرمایه داری نیست. از این رو باید پیرامون سازمان‌دهی، تبلیغات، شعارها و مطالبات ۱۵ فوریه، تحلیل‌های همه جانبه‌ای صورت گیرد تا درس‌ها و تجارب آن تعمیق پیدا کند و افکار عمومی جهان را تحت تاثیر قرار دهد.

همچنین ضروری است که ستم‌دیدگان و محرومان و استثمارشدگان بیش از پیش به اتحاد و همبستگی و جلوه‌های قدرت انترناسیونالیستی پی ببرند. از سوی دیگر نباید گذاشت بخشی از بورژوازی و گرایش‌های مذهبی ارتجاع، از این وضعیت به نفع اهداف ضدانسانی و رقابت خود با جناح دیگری از بورژوازی بهره‌برداری کنند. جنبشی که راه افتاد، جنبشی انسانی، ضدجنگ، ضدسرمایه‌داری، چپ و انترناسیونالیستی بود.

بنا به گزارش خبرگزاری‌ها، آمار تظاهرکنندگان در برخی از پایتخت‌ها و شهرهای بزرگ جهان عبارتند از: رم ۳ میلیون نفر، لندن ۲ میلیون نفر، بارسلون ۱/۳ میلیون نفر، مادرید ۱ میلیون نفر، برلین ۵۰۰ هزار نفر، شام ۲۵۰ هزار نفر، نیویورک ۲۰۰ هزار نفر، ونکور ۵۰ هزار نفر، سیدنی و ملبورن ۳۰۰ هزار نفر، بروکسل ۱۰۰ هزار نفر، اسلو ۶۰ هزار نفر، بیروت ۶۰ هزار نفر، کپنهاگ ۵۰ هزار نفر، آمستردام ۴۰ هزار نفر، برن ۴۰ هزار نفر، استکهلم ۷۰ هزار نفر، وین ۳۰ هزار نفر، هلسینکی ۱۲ هزار نفر، قاهره و بغداد و استانبول، صدها هزار نفر در تظاهرات ضدجنگ ۱۵ فوریه شرکت کردند. البته این آمار فقط شامل چند پایتخت جهان و آمارهایی را در بر می‌گیرد که خبرگزاری‌ها اعلام کرده‌اند. اصولاً رسانه‌های رسمی آماری را منتشر می‌سازند که مقامات رسمی از جمله پلیس اعلام کرده است. پلیس همواره آمار تظاهرکنندگان را کم‌تر از رقم واقعی اعلام می‌کند.

کن لیوینگستون شهردار لندن، در مقابل جمعیت عظیم اعلام کرد: به عنوان شهردار این شهر تایید می‌کنم که دو میلیون نفر در راهپیمایی شرکت داشتند و تظاهرات لندن، از سوی خبرگزاری‌ها «بزرگ‌ترین راهپیمایی ضدجنگ تاریخ انگلیس» نام گرفت. به گفته رادیو آمریکا، پلیس در اظهار نظر خود نسبت به تظاهرات در شهرهای آمریکا، گفت، از تظاهرات بزرگ علیه جنگ ویتنام در ۳۰ سال پیش، این از بزرگ‌ترین تظاهرات به شمار می‌آید.

اما با وجود این هنوز نمی‌توان خطر جنگ امپریالیستی علیه عراق، پایان یافته قلمداد کرد. بسیاری از صاحب‌نظران و مفسران گزارش ۱۴ فوریه، هانس بلیکس و محمد البرادعی را دو پهلو نامیده‌اند، زیرا که آنان در گزارش خود از یک سو گفتند که تاکنون به وجود تسلیحات کشتار جمعی در عراق برخورد نکرده‌اند و از سوی دیگر تاکید کردند که عراق باید مدارک محکم‌تری دال بر عدم وجود

سلاح‌های هسته‌ای و شیمیایی و میکروبی ارائه دهد. بدین ترتیب این روسای بازرسان تسلیحاتی سازمان ملل، هم راه حمله آمریکا و انگلستان را به عراق باز گذاشتند و هم دل فرانسه و آلمان را به دست آوردند.

کوفی عنان دبیرکل سازمان ملل متحد، گفته اعتقاد وی بر این است که بازرسان تسلیحاتی سازمان ملل متحد در عراق، باید به کار خود ادامه دهند. اما کندلیزا رایس مشاور امنیت ملی آمریکا، گفته است، تلاش‌های دیپلماتیک در این زمینه می‌تواند فقط چند هفته و چند ماه طول بکشد. او، تاکید کرد که اکنون وقت آن رسیده است که این وضعیت پایان یابد. دیگر بس است. همچنین الکساندر شومیلین، مدیر مرکز مطالعات بحران خاورمیانه آکادمی علوم روسیه، در گفت و گو با اینترفاکس گفت: آمریکا و انگلیس ممکن است جنگ علیه عراق را پیش از پایان ماه جاری و تا ۸ روز دیگر بین (۲۲ تا ۲۵ فوریه) آغاز کنند.

با این وجود نمی‌توان امید داشت که دیگر جنگی در کار نیست و آمریکا و انگلستان از موضع قبلی خود عقب‌نشسته‌اند. اما در هر صورت چه شورای امنیت سازمان ملل، حمله نظامی به عراق را بپذیرد و یا آمریکا و متحدانش بخواهند بدون رای سازمان ملل به عراق حمله کنند، در هر دو شکل قطعاً باید این نیروی عظیم ضدجنگ و ضد سیاست‌های سرمایه‌داری، باید هم‌چنان هوشیار و آماده باشند تا بیش‌تر و فراتر از روز ۱۵ فوریه، در میدان کارزار برای جلوگیری از نسل‌کشی حضور یابند. در این میان کارگران پیشرو و کمونیست باید دست‌اندرکار سازمان‌دهی اعتصاب کارگران برای جلوگیری از نقل و انتقال نیروهای نظامی و ابزار و ادوات جنگی به ویژه در بنادر و ایستگاه‌های قطار و فرودگاه‌ها باشند. اگر اعتصاب این بخش از کارگران و تظاهرات میلیونی در خیابان‌ها هم‌زمان سازمان‌دهی شود به سرعت دولت‌های مدافع جنگ از جمله آمریکا و انگلستان را فلج خواهد کرد.

کارگران و کمونیست‌ها و مردم آزادی‌خواه ترکیه، در جلوگیری از این جنگ احتمالی نقش مهم و در واقع خط مقدم جبهه ضدجنگ را به عهده دارند. باید تجارب اعتصاب شکوه‌مند کارگران معدن زغال سنگ زونقولداگ در مقطع جنگ خلیج در سال ۱۹۹۱ را زنده کرد و در مقابل سیاست‌های ضدانسانی و همکاری حزب حاکم «اسلامی توسعه و عدالت» با آمریکا و اسرائیل ایستاد. این حزب، بر خلاف مخالفت بدنه تشکیلاتش، در بند و بست و همکاری با آمریکا و اسرائیل، معاملات نهران و آشکار خود را با سرعت پیش برد و در مقابل ژنرال‌های ترکیه، سر تعظیم و نوکری فرود آورد تا از این طریق جای پای خود را در سیاست و حاکمیت ترکیه محکم سازد.

این موج عظیم انسانی که در خیابان‌ها و میادین کشورهای جهان راه افتاد جلوه با شکوهی از جنبش طبقاتی و آرمان‌خواهی را به نمایش گذاشت که نه تنها به نفع کارگران و مردم محروم عراق است،

بلکه به نفع کل بشریت است. جنگی که آمریکا، پیروز در یوگسلاوی، دیروز در افغانستان و امروز برای حمله نظامی به عراق تدارک می‌بیند، زنجیره‌ای از سناریوهای سیاهی هستند که فردا هم معلوم نیست مردم کدام کشور را به خاک و خون خواهند کشید؟! جنبشی که راه افتاده است، جنبش ما کارگران و کمونیست‌ها و انسان‌های آزادی‌خواه است. بنابراین ما وظیفه سیاسی و انسانی و اجتماعی داریم که در گسترش و پیشروی و تقویت آن به سوی آرمان‌ها و آرزوهای بشری آگاهانه و فعالانه بکوشیم.

۱۹ فوریه ۲۰۰۳

توضیح: این گفتار سیاسی، شب چهارشنبه ۱۹ فوریه ۲۰۰۳، از «رادیو جهان امروز»، در استکهلم، پخش شده است. برنامه‌های رادیو جهان امروز، هم‌زمان بر روی شبکه اینترنت شنیده می‌شود. رادیو «کومه‌له» (به زبان کردی) و جهان امروز (به زبان فارسی) در استکهلم، روزهای چهارشنبه ساعت ۱۸ تا ۱۹/۳۰ و ۱۹/۳۰ تا ۲۱ بر روی طول موج ۹۱/۱۰ مگاهرتز برنامه‌های خود را پخش می‌کنند.

آدرس‌های اینترنتی:

www.cpiran.org
www.komalah.org
www.ashti.net